

МЕЖДУНАРОДНА МИСИЯ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ НА ИЗБОРИТЕ Република България – предсрочни парламентарни избори, 19 април 2026 г.

СТАНОВИЩЕ ЗА ПРЕДВАРИТЕЛНИ КОНСТАТАЦИИ И ЗАКЛЮЧЕНИЯ

ПРЕДВАРИТЕЛНИ ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Парламентарните избори, които се проведеха на 19 април при по-висока избирателна активност, бяха проведени прозрачно и ефективно въпреки пропуски в правната уредба и изменения в последния момент, които подкопаха стабилността на изборното законодателство. Проведени на фона на повтарящи се изборни цикли и продължаваща политическа нестабилност, властите предприеха мерки за защита на честността на вота, включително такива за противодействие на продължаващите сигнали за купуване на гласове и заплахи. Основните свободи като цяло бяха зачетени, но кампанията беше силно поляризирана и белязана от негативна реторика. Кампанията онлайн, която като цяло остава нерегулирана, изигра важна роля в мобилизирането на избирателите, като същевременно доведе до по-лесното разпространение на дезинформационни сюжети, включително и относно дейността на правителството. Съществуващата рамка за финансиране на предизборната кампания предостави ограничена прозрачност и надзор. Усилията на институциите да противодействат на рисковете от кибер атаки и възможно чуждо влияние бяха ограничени от пропуски в прилагането и координацията между отговорните структури. Медийната среда е разнообразна и плуралистична, но беше затруднена от политическо и икономическо влияние, автоцензура и преобладаващото платено и предварително уговорено съдържание. Жените останаха съществено непредставени като кандидати и на избираеми длъжности. Изборният ден като цяло протече спокойно и организирано, но бяха отбелязани някои процедурни недостатъци.

Правната рамка, която регулира провеждането на парламентарните избори, като цяло осигурява адекватна основа за провеждането на демократични избори. От друга страна, обаче, остават пропуски в уредбата относно провеждането на кампанията, онлайн активността, включването на трети страни в кампанията и употребата на административни ресурси, както и противоречия в някои административни процедурни разпоредби. Честите изменения в последния момент, включително последните, които ограничиха броя на избирателните секции в страните извън ЕС, бяха приети без широк консенсус, а някои бяха приети и след като бяха насрочени изборите и подкопават правната стабилност и приобщаващия характер на процеса. Макар някои от предходните препоръки на СДИПЧ и Венецианската комисия на Съвета на Европа (Венецианска комисия) да са изпълнени, редица препоръки остават неизпълнени, включително тези относно изискването за уседналост на кандидатите, надзора на финансирането на кампанията, ефективни мерки за правна защита и участието на жените и представители на малцинствата.

Изборната администрация изпълни задълженията си в рамките на законоустановените срокове и се справи ефективно с подготовката на всички нива. Начело с Централната избирателна комисия (ЦИК), администрацията цялостно се ползваше с доверие и осигури прозрачност, включително и чрез провеждане на открити заседания, излъчване на живо, както и своевременното публикуване на решенията си. Въпреки това различни предизвикателства продължиха да съществуват, като късното оттегляне на членове на секционните избирателни комисии (СИК) и пропуски в обученията поради липсата на специално обучително звено в ЦИК и методика. Същевременно, правните неясноти при назначаването на СИК в някои случаи възпрепятстваха пълноценното представителство на всички парламентарно представени партии. Въпреки наличието на разяснителна кампания за избирателите и приложените мерки за насърчаване на достъпността за лица с увреден слух, мерките за хора със зрителни и когнитивни нарушения останаха ограничени.

При изборите се разчиташе на комбинация от гласуване с хартиени бюлетини и машинно гласуване. Наред с хартиените бюлетини бяха използвани машини за гласуване в избирателните секции с 300 или повече регистрирани избиратели. Сертифицирането на машините за гласуване, както и проверката за съответствие и изграждането на доверен софтуер беше осъществено по прозрачен начин. Инсталирането на машините и свързаните с тях устройства беше извършено в срок. Останаха опасения относно ограничения институционален контрол от страна на ЦИК относно машините за гласуване поради неуспеха да се създаде специално звено, установено по закон. Законът не предвижда извършването на независима проверка на системата за управление на резултатите, в противоречие с международните добри практики и предишна препоръка на СДИПЧ.

Всички граждани над 18 годишна възраст имат право на глас, с изключение на тези, които са поставени под запрещение с влязло в сила съдебно решение, както и тези изтърпяващи присъда лишаване от свобода, без оглед на тежестта на извършеното престъпление. Тази пълна забрана противоречи на принципите за всеобщо и равнопоставено избирателно право съгласно ангажиментите на ОССЕ, Съвета на Европа и други международни стандарти. Избирателните списъци се съставят автоматично и включват всички избиратели с право на глас и с постоянен адрес. Макар списъците като цяло да бяха точни и да бяха налични за обществена проверка, остават опасения относно големия дял избиратели, които живеят извън страната, което може да потенциално да доведе до погрешно тълкуване на избирателната активност, наред с други въпроси. Измененията от октомври 2024 г. дадоха възможност на около 27 060 избиратели да бъдат включени в предварителните избирателни списъци; тази мярка, обаче, не беше съпътствана от активна обществена кампания с цел да се увеличи участието. Окончателните избирателни списъци съдържаха около 6,6 милиона гласоподаватели.

Избирателите навършили 21 години към датата на изборите може да се кандидатира, както и тези с двойно гражданство след промените в Конституцията и в съответствие с предишни препоръки на СДИПЧ и Венецианската комисия. В противоречие с международните стандарти, обаче, беше наложено изискване за 18 месеца уседналост за желаещите да се кандидатира. Кандидатите можеха да бъдат излъчени от партии или коалиции или да участват като независими в даден район. В приобщаващ и прозрачен процес, бяха регистрирани общо 14 партии, 10 коалиции и 1 независим кандидат, като това представляваше общо 4 786 кандидати, от които 30 процента бяха жени. Беше отказана регистрацията на една партия и една коалиция поради несъответствия в подписите в подкрепа и съгласно законовите изисквания.

Основните свободи на сдружаване, събиране и изразяване като цяло бяха зачетени и кандидатите имаха възможност да проведат кампанията си свободно като организираха шествия, срещи с избирателите и участия в медиите, включително и в социалните медии. Обстановката на предизборната кампания беше силно поляризирана и се характеризираше от лични нападки и негативни сюжети срещу политическите опоненти. Традиционните дейности по време на кампанията бяха видими като основните теми и политики, които доминираха бяха енергетика, външна политика, корупция, нарастващите жени на живота, върховенството на закона и инфраструктурата. Правната рамка включва отделни разпоредби за предотвратяване на злоупотребата с административни ресурси, но продължават да съществуват пропуски. В някои случаи провеждането на кампания от страна на служебни лица в работно време разми границата между държава и партия, в разрез с ангажиментите към ОССЕ и международните добри практики. Сигналите за купуване на гласове наред със засилените мерки по разследване и арести за подобни нарушения бяха видими по време на кампанията.

Правителството предприе различни инициативи за предотвратяване, откриване и защита на изборната инфраструктура и предизборната кампания от чужда намеса, дезинформация и кибератаки чрез междудомствени механизми. Макар никакви заплахи или намеса да бяха засечени, осведомеността на избирателите относно методологията и процедурите за справяне с

подобни заплахи липсваше в процеса на подготовка на изборите. МНИ на СДИПЧ отбеляза, че социалните медии имаха важна роля в стратегиите на предизборната кампания. Една политическа партия регистрира най-високи нива на ангажираност и видимост в различните платформи, като няколко други регистрираха сравними нива на ангажираност и последователи. МНИ на СДИПЧ също наблюдава случаи дезинформация, които бяха използвани за дискредитиране на опонентите или за усилване на дадени сюжети и отбеляза съобщения за координирано поведение и употреба на хаштагове на опонентите. Въпреки че властите създадоха механизми за противодействие на дезинформацията, кибератаките и чуждото влияние, остават пропуски в приложението на Акта за цифровите услуги на ЕС, както и закъснения в координацията между структурите за контрол, което ограничи тяхната ефективност.

Жените остават недостатъчно представени в обществения и политическия живот, като заемат по-малко от една трета от местата в парламента и имат ограничени позиции в правителството. Малък брой от партиите насърчиха включването на жени кандидати или обърнаха внимание на представителството на жените в тяхната кампания. МНИ на СДИПЧ получи информация за няколко случая на атаки, основани на пола и очернящи кампании, включително и чрез използване на генерирано съдържание с изкуствен интелект, което бе използвано за нападки към журналистка. Като положителна тенденция беше отбелязано, че жени бяха представени сред говорителите при повече от половината проследени събития от кампанията. Посланията от кампанията, насочени към младите хора се съсредоточиха върху социалните придобивки, неудовлетвореността от политическата система и популяризиране на младите кандидати. Конституцията ограничава създаването на партии въз основа на етническа принадлежност, раса и религия, а законът изисква предизборната кампания да се провежда само на български език, в противоречие с предишни препоръки на СДИПЧ и Венецианската комисия, и международните стандарти. Темите за малцинствата бяха в голяма степен пренебрегнати от платформите на политическите партии.

Правната рамка, която урежда финансирането на политическите партии и на предизборната кампания остава непроменена, като предишните препоръки на СДИПЧ са неизпълнени, включително тези за липсата на деклариране преди изборите и ограничения капацитет за надзор, упражняван от Сметната палата. Законодателството не урежда провеждане на кампания от трети страни и политическата реклама онлайн не подлежи на пълно деклариране, което отваря възможности за нерегламентирани разходи и допълнително ограничава прозрачността. Като цяло, рамката за финансиране на предизборната кампания предоставя ограничена прозрачност и надзор поради забавянния в процеса на деклариране и концентрация на даренията точно под праговете за деклариране.

Медийният пейзаж е разнообразен, но въпреки това събеседниците на МНИ на СДИПЧ изразиха опасения за намаляващата независимост, политическото и икономическо влияние над медиите, широкоразпространената автоцензура, което ограничава достъпа на избирателите до безпристрастна и изчерпателна информация. Въпреки наличните правни гаранции за свобода на изразяването и достъп до информация, наказанията за клевета и все още неприложените мерки съгласно Европейския акт за свобода на медиите продължават да бъдат притеснения относно редакционната независимост. Отразяването на предизборната кампания в голямата си част се характеризираше от предварителни споразумения и платено съдържание, което ограничи възможността за медийния обзор на кандидатите и техните програми. Организираните дебати от няколко от медиите не включваха лидерите на партиите, тъй като те отказаха участие. Обществените медии спазиха своите законови задължения да осигурят равнопоставено отразяване на всички кандидати. Медийният мониторинг на СДИПЧ обаче показва, че въпреки формалното спазване на изискванията за предоставяне на ефирно време, ограниченото аналитично съдържание, наред с намалените възможности за редакционно и критично новинарско отразяване ограничи способността на избирателите да направят информиран избор.

Разрешаването на изборните спорове се осъществява от изборителните комисии и административните съдилища по съкратени процедури за подаване на жалби. Остават обаче пропуски в правната рамка, като например ограничените възможности за предявяване на обжалвания, невъзможността да се оспорят пряко протоколите с изборните резултати и дългите процедури по налагане на санкции и правоприлагане ограничиха правото на справедлив процес. МНИ на СДИПЧ отбеляза висок брой жалби в предизборния период, като много от тях не бяха разгледани по същество поради процедурни ограничения; макар усилията на правоприлагащите органи да се насочиха към сигнали за купуване на гласове и заплахи, те бяха ограничени от дългите срокове и опасения относно независимостта на прокуратурата.

Изборният кодекс предвижда гражданско и международно наблюдение, както и от страна на кандидатите. ЦИК регистрира 26 граждански организации с около 2 760 наблюдатели. Макар да не беше проведено мащабно наблюдение на изборите в страната от граждански наблюдатели, отделни организации се съсредоточиха върху изборителни секции с висок риск. На Международната мисия за наблюдение на изборите (ММНИ) беше предоставена възможност да наблюдава всички важни етапи от подготовката на изборите.

Като цяло изборният ден протече спокойно и организирано по време на всички етапи от изборния процес без да са докладвани сериозни нарушения. Наблюдателите на ММНИ оцениха откриването, гласуването, броенето и обработката на резултатите предимно положително, което отразява добрата организация на процеса. Макар повечето от изборителните секции да функционираха без проблеми, бяха отбелязани някои процедурни недостатъци като например отделни случаи на неправилна работа с бюлетините, някои случаи на разкриване на тайната на вота и ограничени брой проблеми при идентифициране на изборителите. Технически неизправности при работата с машините за гласуване засегнаха малък брой от изборните секции, при които някои от устройствата трябваше да бъдат ремонтирани или да се премине към гласуване на хартия; тези проблеми обаче не оказаха съществено влияние върху цялостното провеждане на изборите. Предаването на живо на броенето на гласовете допринесе за общественото доверие в процеса. Обработката на резултатите като цяло беше добре организирана и обявяването на предварителните резултати повиши прозрачността.

ПРЕДВАРИТЕЛНИ ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Общи сведения и политически контекст

На 11 декември 2025 г., вследствие на масови протести, предизвикани от обсъждането на проектобюджета, който предлагаше увеличаване на социалноосигурителните вноски и заплатите в държавната администрация, и на фона на дългогодишните проблеми, свързани с управлението, клиентелизма и корупцията, правителството подаде оставка.¹ На 23 януари, вицепрезидентът Илияна Йотова пое функцията на изпълняващ длъжността президент след като Румен Радев се оттегли от поста с цел подготовка за участие в предстоящите избори. След провеждане на консултациите, предвидени в Конституцията, на 12 февруари, изпълняващата длъжността президент възложи на Андрей Гюров, подуправител на Българската Народна банка и бивш

---

¹ Предсрочните парламентарни избори, проведени през октомври 2024 г. доведоха до фрагментиран парламент, който първоначално се състоеше от осем политически партии и коалиции: Граждани за европейско развитие на България (ГЕРБ) в коалиция със Съюза на демократичните сили (СДС), Продължаваме промяната в коалиция с Демократична България (ПП-ДБ), Възраждане, Движение за права и свободи – Ново начало (ДПС-НН), Българска социалистическа партия (БСП) – Обединена Левица, Алианс за права и свободи (АПС), Има такъв народ (ИТН) и Морал, Единство, Чест (МЕЧ). След [решението](#) на Конституционния съд от март 2025 г., повторното преброяване на гласовете даде възможност на Величие да влезе в парламента.

народен представител от политическа партия „Продължаваме промяната“ (ПП), да състави служебно правителство. Тези избори са осмите парламентарни избори от 2021 г. насам.

Предизборната обстановка бе белязана от продължаваща институционална нестабилност и ограничено доверие между политическите играчи, което допълнително увеличи опасенията относно почтеността на изборите. С цел да укрепи административния контрол, служебното правителство смени всички 28 областни управителя, както и по-голямата част от областните дирекции на Министерство на вътрешните работи (МВР) и началници на полицейските управления. В опит да възстанови общественото доверие в изборния процес, служебното правителство създаде Координационен съвет за подготовка на изборите, назначи съветник по изборните въпроси и създаде временен координационен механизъм за противодействие на дезинформацията и хибридните заплахи. То също така организира редовни брифинги относно предприетите мерки за противодействие на изборните нарушения. На 30 март правителството подписа 10-годишно споразумение за сътрудничество в областта на отбраната с Украйна, стъпка, която беше критикувана от редица опозиционни партии, както и от действащия президент.² Предложението от страна на Възраждане за отмяна на споразумението беше обсъдено по време на извънредно заседание на Народното събрание беше отхвърлено поради липса на кворум.

Предизборният обществен дебат беше повлиян от различни дезинформационни сюжети в рамките на по-широк геополитически мащаб, което, съвместно с дълбоко вкоренената политическа поляризация вероятно е оказало влияние върху способността на избирателите да вземат информирани решения. Същевременно, социалните и икономически теми, най-вече растящите цени на живот и инфлацията, останаха основни притеснения за електората, който показва признаци на умора следствие на повтарящи се избори; това допълнително оказва влияние върху обществените нагласи и активност по отношение на изборите.

Жените остават недостатъчно представени в политическия живот, въпреки ангажиментите, предприети в рамките на Националната стратегия за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете за период 2021–2030 г.³ В отиващия си парламент, жените представляват 28,75 процента от депутатите, а в служебното правителство те заемат само 6 от 21 позиции.⁴ Същевременно, в момента жена изпълнява функцията на действащ президент и жените заемат 8 от 15-те места в Централната избирателна комисия (ЦИК), както и 6 от 12-те мандата в Конституционния съд.

Правна рамка и избирателна система

България е страна по основни международни и регионални инструменти, които определят задълженията относно провеждането на демократични избори.⁵ Парламентарните избори се уреждат основно от Конституцията от 1991 г., Изборния кодекс от 2014 г. и Закона за

² Президент [критикува](#) служебния министър-председател за нарушаване на диалога между институциите с подписването на споразумението. Лидерът на ПБ [заяви](#), че споразумението покачва рисковете за националната сигурност. Лидерът на Възраждане [заяви](#), че „експлоататорското споразумение с Украйна трябва да бъде прекратено“ и че „хората, които са подписали споразумението с Украйна трябва да бъдат незабавно арестувани и съдени“.

³ Виж [Национална стратегия за насърчаване на равнопоставеността на мъжете и жените 2021–2030 г.](#) Виж също [Решение на Съвета на министрите на ОССЕ MC DEC/7/09](#).

⁴ В последното правителство само 1 от 21 представители (4,8 процента) беше жена.

⁵ [Европейската конвенция за правата на човека от 1950 г.](#) и нейния протокол № 1 (член 3), [Международния пакт за граждански и политически права от 1966 г.](#), [Конвенцията за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените от 1979 г.](#), [Международната конвенция за премахване на всички форми на расова дискриминация от 1965 г.](#), [Конвенцията на ООН срещу корупцията от 2003 г.](#), и [Конвенцията за правата на хората с увреждания от 2006 г.](#) България е също член на Венецианската комисия към Съвета на Европа и Групата от държави срещу корупцията (ГРЕКО). Към датата на публикуване на доклада България е подписала, но не е ратифицирала [Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашно насилие от 2011 г.](#)

политическите партии от 2005 г., а решенията на ЦИК ги допълват.⁶ Най-значимите изменения в Изборния кодекс бяха приети през 2022 г. и 2023 г. Те включваха премахване на забраната да се кандидатират за народни представители лица с двойно гражданство; разпоредби, които уреждат начините на гласуване и преброяване, както и упражняването на контрол; въвеждането на гаранции за подобряване на прозрачността; както и преразглеждане на организацията на изборната администрация и подредбата на избирателните секции, като по този начин отчасти се отговаря на предишни препоръки на СДИПЧ и Венецианската комисия.⁷ Измененията от февруари 2026 г.⁸, които бяха приети след като изборите бяха насрочени, въведоха таван от 20 избирателни секции в страните извън Европейския съюз (ЕС), като ограничиха откриването на секции извън дипломатическите представителства, което може да има непропорционален ефект върху избирателите в страните с големи общности.⁹

Правната рамка като цяло предоставя адекватна основа за провеждане на изборите; остават обаче определени пропуски и несъответствия. Те включват тясното определение за предизборна кампания; липсата на уредба за онлайн кампанията, включително и за дейностите на трети страни; и ограничения обхват на правилата за употреба на административни ресурси, в които не разглежда предимствата на настоящите управляващи (виж Обстановка на предизборната кампания). В допълнение, някои разпоредби на Изборния кодекс на практика може да са трудни за съгласуване, като понякога поставят ЦИК в положение, при което спазването на една разпоредба може да засегне спазването на друга.¹⁰ Също така, честите изменения в правната рамка, в това число и непосредствено преди изборите и без широка подкрепа от различните партии, подкопава стабилността на Изборния закон, в разрез с ангажиментите към ОССЕ и международните добри практики.¹¹ Конституционният съд също подчерта, че честите поправки в законодателството „не допринасят за изграждане и утвърждаване на доверие в избирателния процес и неговите резултати и неговите резултати, гарантиращи общото, равно и пряко избирателно право с тайно гласуване на всеки гражданин“.¹² Редица предишни препоръки на СДИПЧ и Венецианската комисия остават неизпълнени, включително тези по отношение на изискването за уседналост на кандидатите, прозрачността и надзора над финансирането на предизборната кампания, ефективното разследване и налагане на санкции при изборни нарушения, правните възможности за оспорване на изборните резултати, както и мерки за

⁶ Някои по-значими решения на ЦИК се отнасят до [регистрация на партиите и коалициите](#), [определение на броя на мандатите](#), [избирателните списъци](#) и [гласуването извън страната](#).

⁷ Виж Съвместно становище на СДИПЧ и Венецианската комисия относно измененията в Изборния кодекс в България, ([CDL-AD\(2017\)016](#)). Виж също Съвместно становище на СДИПЧ и Венецианската комисия относно измененията в Изборния кодекс в България, [CDL-AD\(2014\)001](#).

⁸ Конкретно по отношение на измененията, въведени след насрочване на изборите, [Преработената тълкувателна декларация на Венецианската комисия относно стабилността на изборното законодателство](#), раздел II.B.6.A. гласи че: „щом изборите са насрочени не трябва да се предприемат изменения в закона, освен когато е строго необходимо с цел спазване на задължителни решения на националните Конституционни съдилища или други върховни съдилища с подобна юрисдикция или на международни съдилища“.

⁹ Виж [Мотивите](#) за тези изменения. В резултат се разкриха 27 избирателни секции в Турция (168 през 2024 г.), 28 секции в Обединеното кралство (112 през 2024 г.) и 24 секции в САЩ (23 през 2024 г.). Властите информираха МНИ на СДИПЧ, че те са разкрили допълнителни избирателни секции в дипломатическите мисии с цел да улеснят процеса на гласуване извън страната.

¹⁰ Изборният кодекс ограничава броя на членовете на по-малките секционните комисии (до 500 избирателя) до седем, но изисква всички парламентарно представени партии да бъдат представени. С общо девет партии в парламента, ЦИК даде разрешение за назначаване на девет члена, като по този начин позволи представителство, но надхвърли законоустановените ограничения.

¹¹ Параграф 5.8 от [Документа от Копенхаген от 1990 г.](#) гласи, че законодателството следва да „бъде прието в резултат на открита процедура“. В [Преработената тълкувателна декларация](#) на Венецианската комисия от 2024 г. относно стабилността на изборното законодателство, раздел 2.2.с се посочва, че изменения в законодателството в период от една година преди изборите са допустими, ако те са в съответствие с международните стандарти и се основават „на консенсус между правителството и опозицията, както и на широки обществени консултации“. Виж също [Списъка за проверка за върховенство на правото на Венецианската комисия CDL-AD\(2025\)002](#), II.A.6.

¹² Виж [решението](#) на Конституционния съд от 2025 г.

насърчаване на участието на жените и на малцинствата. От 2024 г. насам предложенията за изменения от страна на различни политически партии, както и предложението на ЦИК по отношение на техническите и административни аспекти на изборния процес, не са разглеждани от парламента.¹³

Парламентът се състои от 240 народни представители, избрани за срок от четири години по пропорционална представителна система с отворена листа от 31 многомандатни избирателни района. Избирателните райони съответстват на административното деление на страната, като София е разделена на три района, а Пловдив на два.¹⁴ Броят на мандатите във всеки район, който не може да бъде по-малко от четири, се основава на последното преброяване на населението.¹⁵ Изборният праг за политически партии и коалиции е четири процента от действителните гласове, подадени в страната, а независимите кандидати следва да преминат квотата на съответния избирателен район, изчислена въз основа на метода Хьър-Ниймаер. Народните представители се избират от отворена листа с един преференциален вот. Ако не е отбелязана преференция, преференциалният вот се зачита за водача на партийната листа. За да се постигне разместване на кандидатите в листата, даден кандидат трябва да получи преференциални гласове равни на поне седем процента от общия брой подадени гласове за тази листа в съответния избирателен район.

Изборна администрация

Изборите се организираха от тристепенна структура на изборната администрация, която отговаря за подготовката на изборите, която се състои от ЦИК, 31 районни избирателни комисии (РИК) и 11 836 секционни избирателни комисии (СИК) в страната, както и отделни министерства, местни власти и една фирма доставчик на технически услуги.¹⁶

Изборната администрация като цяло се ползваше от доверието на различните участници в процеса и на избирателите. ЦИК е постоянно действащ орган, който се състои от 15 члена, назначени за срок от пет години, като настоящият състав беше назначен през май 2021 г. Осем от членовете са жени, включително председателят и говорителят. Всички 31 РИК, които се състоят от общо 439 члена, бяха назначени в установения срок до 27 февруари. В случаите на 29 от РИК, при които не се постигна съгласие по време на консултациите при областния управител, ЦИК се намеси, за да назначи тези членове. В следствие общо 12 члена бяха заменени, включително 1 секретар на РИК за участие в политическо събитие. Общо 262 жени са членове (59.7 процента) на РИК, което включва и 17 председатели (54.8 процента).¹⁷

Съставите на СИК включват между пет и девет члена, в зависимост от броя на регистрираните избиратели в съответния избирателна секция. В някои случаи, обаче, законите разпоредби,

---

¹³ Измененията бяха предложени от АПС, БСП, ИТН, ПП-ДБ и Възраждане и се отнасяха до промени в начина на регистрация на избирателите, гласуване изцяло с машини, промени в процедурите за преброяване на гласовете от машини, както и изменения в критериите за съвместимост на кандидатите. [Предложението](#) на ЦИК се отнасяше към техническите и административни аспекти, като например ограничаване на сроковете за назначаване на секционните избирателни комисии, подобрения в процедурите за обществени поръчки с цел съобразяване със съкратените срокове в изборния период и опростяване на някои процедури за преброяване на гласовете.

¹⁴ На 27 февруари ЦИК публикува [решение](#), с което определи броя на мандатите в многомандатните избирателни райони. Измененията в Изборния кодекс от 2022 г. отложиха създаването на отделен район за „Чужбина“ за избирателите извън страната до януари 2025 г.; последващи изменения отложиха влизането в сила на тази мярка до януари 2028 г.

¹⁵ Последното [преброяване на населението и жилищния фонд](#) беше проведено през 2021 г.

¹⁶ Общо 493 избирателни секции бяха открити в 55 държави.

¹⁷ Няма налични данни разпределени по пол относно състава на структурите на изборителната администрация. Параграф 48(d) от [Обща препоръка № 23 на CEDAW](#) гласи, че „Държавите страни по конвенцията следва да предоставят статистически данни, разпределени по пол, при които се показва процента на жените по отношение на мъжете, които се ползват от тези права“.

които указват конкретен брой членове на СИК и представителство на всички парламентарно представени партии, доведе до назначаването на девет члена в по-малки СИК. Въпреки усилията на ЦИК да подобри процеса на назначаване на СИК с конкретни решения, процесът бе затруднен от продължаващи проблеми, като например отказ от участие поради излъчване без съгласие, невъзможност на членовете да се включат, ниско възнаграждение или оттегляне от страна на номиниращите партии.¹⁸ Оставките на членове на СИК не следваха една и съща тенденция в различните части на страната. Липсата на крайни срокове към политическите субекти да предложат замени допълнително усложни процеса.

Техническата и логистична подготовка за изборите бе завършена в съответствие с всички законоустановени срокове. Това включваше, наред с други мерки, централизирана изработка за първи път на паравани за гласуване на областно ниво, като се гарантира унифициране в съответствие с изискванията на ЦИК, както и изработката на бюлетини и хартиени ролки, подложени на строги мерки за сигурност и одит. ЦИК и РИК гарантираха прозрачността чрез провеждане на редовни открити заседания, достъпни за наблюдателите, включително и чрез непрекъснати предавания на живо или записи. В допълнение, ЦИК организира дискусии по същество като част от своите заседания и взе решения по много съществени и практически въпроси, свързани с изборния процес, като по-голяма част от изборните материали и решения бяха публикувани своевременно на техните интернет страници. Въпреки това, за заседанията на ЦИК – на живо или на запис – не беше предоставен жестомимичен превод или субтитри и интернет страницата на ЦИК имаше само основни функции на достъпност като възможност за промяна на шрифта.¹⁹

Макар законът да задължава РИК да предоставят обучения на членовете на избирателните комисии на по-ниското ниво, ЦИК им предостави насоки едва през последната седмица на месец март чрез поредица от онлайн срещи. ЦИК все още не разполага с обучително звено, което ограничи системността и ефективността на обученията.²⁰ Обученията на СИК бяха проведени присъствено и онлайн от началото на месец април до няколко дни преди изборите. Някои политически партии допълниха обученията от РИК като организираха обучения за техните членове на СИК. Присъствените обучения на СИК, които бяха наблюдавани от МНИ на СДИПЧ, обикновено бяха ограничени до час и обхващаха основни аспекти на процедурите в изборния ден; обхватът и задълбочеността им обаче не бяха едни и същи.²¹ В съответствие с предишна препоръка на СДИПЧ, въвеждането на новоразработено приложение за попълване на протоколите предостави потенциално полезен инструмент за подкрепа на комисиите. Въпреки това обаче, по време на обученията, попълването на протоколите не беше разяснено по системен начин. Участието по време на обученията беше непостоянно и някои от наблюдателите отбелязаха, че участниците напускат преди да са завършили сесията, особено в случаите, при които изглежда, че повечето от участниците са имали предходен опит.²²

¹⁸ В своя доклад от 2025 г., ЦИК препоръчва да се установи такъв срок близо до изборния ден с цел да се предотвратят напускания преди изборите. [Решението](#) на ЦИК от 4 март имаше за цел да гарантира, че законовите разпоредби ще бъдат стриктно приложени, като постанови, че всеки отказ трябва да бъде надлежно обоснован. В отделно решение, ЦИК постанови, че членове на ЦИК, които покажат висока компетентност и точност при изпълнение на своите задължения, ще получат бонус до 20 процента от основното възнаграждение.

¹⁹ Интернет страницата само частично отговаря на [Насоките за достъпност на съдържанието онлайн](#) (WCAG).

²⁰ Виж параграф 84 от [Кодекса за добри практики по изборни въпроси на Венецианската комисия](#) (Обяснителен доклад)

²¹ МНИ на СДИПЧ наблюдава лично 13 присъствени обучения в Долни Дъбник (РИК 15), Генерал Тошево (РИК 8), Куклен (РИК 17), Николаево (РИК 27), Пловдив град (РИК 16), Сливен (РИК 21), Сливо поле (РИК 19), София (РИК 24), Тунджа (РИК 31), Варна (РИК 3), Ветово (РИК 19), и Ябланица (РИК 11).

²² [Протоколът онлайн](#) възпроизвежда протокола по избирателен район. Мобилното приложение eProtocol има за цел да улесни попълването на протоколите от СИК. [Тестът за отчитане на гласове от хартиените бюлетини](#) беше създаден за членове на избирателните комисии да проверят своите знания за разпознаване на действителните и недействителните гласове.

ЦИК проведе мащабна и всеобхватна разяснителна кампания в страната, която бе посветена на основни теми по отношение на избирателните права и регистрацията, използването на машини за гласуване, както и за условията за гласуване на хората с увреждания.²³ Основните видео послания включваха жестомимичен превод и субтитри като по този начин се подобри достъпа на хора с увреден слух. Също така ЦИК проведе разяснителна кампания с фокус върху младите избиратели.²⁴ По няколко избирателни секции във всеки район са определени като достъпни за хора със зрителни увреждания и ограничена подвижност, като ще бъде наличен и тактилни шаблони за гласуване, за да се улесни гласуването с хартиени бюлетини.²⁵ На 3 април, по време на форум, организиран от омбудсмана се направи преглед на възможностите за подкрепа на хората със зрителни увреждания, което доведе до разработването на QR кодове във всички избирателни секции с достъп до кандидатските листи в аудио формат за ползване през интернет страницата на ЦИК. По данни на ЦИК общо 1 251 избирателни секции в страната са били напълно достъпни за хора с увреждания.

Технологии за гласуване

Изборният кодекс предвижда използването на електронни машини за гласуване във всички избирателни секции с поне 300 избирателя, като избирателите може да избират да гласуват с машина или с хартиена бюлетина.²⁶ Хартиени бюлетини се използват в избирателните секции с по-малко от 300 регистрирани избирателя, в специалните избирателните секции или в случай на неизправност на машината. В резултат, от 11 836 избирателни секции в страната, в 9 354 беше поставена машина за гласуване.²⁷ Някои от изборните материали, обаче, включително и машините за гласуване не бяха адаптирани за ползване от избиратели със зрителни или когнитивни нарушения, в противоречие на международните стандарти и добри практики.²⁸ Събеседниците на ММНИ подчертаха също така, че машините за гласуване принтират хартиена разписка на вота, подобно на принтер, което според тях не съответства на предназначението на тези устройства.

Процесът на сертифициране на машините включи два етапа: удостоверяване на съответствието на машините, което беше организирано от Министерството на електронното управление (МЕУ) от 30 март до 1 април по конкретна методика, и довереното изграждане на софтуера на машините на 3 април, с което процесът беше завършен.²⁹ И двата етапа бяха осъществени по прозрачен начин и бяха достъпни за регистрирани представители на политическите субекти и за

---

²³ ЦИК всяка седмица провеждаше прес конференции като председателят и говорителят на Комисията взеха участие в няколко подробни интервюта в основни телевизионни програми от началото на кампанията. Т

²⁴ ЦИК публикува [писмо към младите избиратели](#) и ги покани на специално събитие за демонстрация на гласуването с машина и отвори Инстаграм профил в началото на март.

²⁵ Виж [решение](#) от 24 март, което урежда сътрудничеството между местната власт и РИК за подобряване на гласуването на хора с увреждания с цел гарантиране на достъпността, визуални помощни средства, транспорт и информация за избирателите.

²⁶ Частната компания Сиела Норма, която предостави машините за гласуване, произведени от Смартматик в предходните избори от 2021 г. насам, подписа договор с ЦИК на 18 март. Сиела Норма беше единствената компания, която подаде оферта. Отговорностите на Сиела Норма включват дейности по поддръжка, актуализация на софтуера на машините, управление на логистиката и транспортирането, както и предоставяне на нужното обучение на ЦИК и информация за избирателите.

²⁷ От общо 493 избирателни секции в страната в общо 55 държави, 129 от тях бяха оборудвани с машини. ЦИК и Сиела Норма оцениха, че 11 528 от закупените 12 837 машини през 2021 г. са в изправност.

²⁸ Производителят на машините, Смартматик, пояснява в техническите спецификации, че на всички машини може да бъдат включени функции, подходящи за хора със зрителни и слухови нарушения. Според ЦИК тези възможности не са били приложени поради финансови съображения. Виж членове 9 и 29 от [КПХУ](#).

²⁹ По време на тези етапи, МЕУ, Българският институт за стандартизация (БИС) и Българският институт по метрология (БИМ) потвърди съответствието с правните и техническите изисквания чрез тестване и проверка на документацията. Под надзора на ЦИК, процесът включи изграждане на софтуера от изходния код в контролирана среда и генериране на хеш кода, който се принтира на всички контролни разписки и бюлетини от машините в изборния ден.

наблюдатели, включително и за международни такива. Сертифицираният софтуер беше инсталиран на машините на гласуване в срок.³⁰ Въпреки това, няколко от събеседниците на МНИ на СДИПЧ изразиха притеснения относно ограничената институционална роля на ЦИК при управление на машините от страна на ЦИК и по-широката употреба на технологии за гласуване, като отбелязаха проблемите пред създаването на звено за машинното гласуване, предвидено в Изборния кодекс.

Системата за видеоизлъчване и видеозаснемане функционира по време на процеса на преброяване на гласовете.³¹ Актуализацията на софтуера, разработена от Информационно обслужване (ИО), под ръководството на МЕУ започна през месец март и въведе допълнителни функционалности за подобряване на ползваемостта, което включи и възможност да се изпрати сигнал, при условие, че системата не е активирана правилно. Въпреки че Изборният кодекс да не предвижда конкретни санкции при неуспешно осъществяване на запис, ЦИК не информира за случаи, при които не са се съобразили с това изискване.

В съответствие със закона, обработката на изборните резултати беше възложено на ИО. Законът не предвижда възможности за независима проверка на системата за управление на резултатите от изборите, в разрез с международните добри практики и с предишни препоръки на СДИПЧ.³² Въпреки това, обаче, ЦИК и ИО, на 7 април, проведеха открити демонстрации на системата, по време на които присъстваха регистрирани представители на политически субекти и наблюдатели; представянето включваше и преглед на изходния код на системата с цел повишаване на прозрачността.

Права на избирателите и регистрация

Гражданите, навършили 18 години имат право на глас.³³ Законът запазва пълните ограничения на избирателните права на тези, поставени под запрещение с окончателно съдебно решение, включително и лица с интелектуални и психосоциални увреждания, както и за лица, изтърпяващи присъда лишаване от свобода, без оглед на тежестта на престъплението.³⁴ Тези ограничения са в разрез с международните стандарти и добри практики за универсално и равно избирателно право, както и със съдебната практика на Европейския съд за правата на човека (ЕСПЧ).³⁵ На 23 март 2026 пълното лишаване от избирателни права на изтърпяващите присъда

³⁰ Сиела Норма подготвиха първата партида с машини за гласуване за гласуването извън страната на 7 и 8 април, а за гласуването в страната от 14 април нататък. За да се гарантира, че всички машини съответстват със съответните технически изисквания, МЕУ разположи и външни експерти.

³¹ Това включва, освен останалото, разработване и на мобилно приложение и онлайн платформа за публикуване на два видеоклипа.

³² Виж параграфи 4, 7 и 8 от [Насоките на Съвета на Европа за използване на информационните и комуникационни технологии \(ИКТ\) в изборния процес от 2022 г.](#), които изискват прозрачност и оценка на информационните и комуникационни системи. Виж също [Тълкувателна декларация на Венецианската декларация към Кодекса за добри практики по изборни въпроси по отношение на цифровите технологии и изкуствения интелект](#), параграф 27 с.

³³ Гласуването е задължително; след решение на Конституционния съд от 2017 г. обаче не се предвиждат санкции при неспазване на това задължение.

³⁴ Това включва 9 525 граждани поради запрещение; 4 311 излежават присъда лишаване от свобода.

³⁵ Параграфи 7.3 и 24 от [Документа от Копенхаген на ОССЕ от 1990 г.](#) гласят, че страните членки ще „гарантират универсално и равно право на глас на всички пълнолетни граждани,“ и че „...всяко ограничение на правата и свободите трябва, в едно демократично общество, да се отнася до една от целите на приложимото законодателство и да бъде строго пропорционално на целите на този закон“. Параграф 14 от [Обща бележка №25 на Комитета за правата на човека на ООН](#) гласи, че основанията за лишаване от избирателни права трябва да бъдат „обективни и разумни.“ Лишаването от право на глас въз основа на интелектуални нарушения противоречи на разпоредбите на член 12 и 29 от [КПХУ](#). Параграф 48 от [Обща бележка №1 към член 12](#) от 2022 г. към КПХУ гласи, че „способността за вземане на решение на дадено лице не може да бъде основание за лишаване на хората с увреждане от упражняване [...] на правото на глас [и] правото да се кандидатира“. [Кодекса за добри практики по изборни въпроси на Венецианската комисия](#),

лишаване от свобода беше оспорено пред Конституционния съд като подателят твърди, че подобно ограничение следва да бъде разглеждано индивидуално за всеки отделен случай; искането обаче беше отклонено.³⁶

Всички лица с право на глас и с регистриран постоянен адрес са включени автоматично в изборителните списъци, които се съставят от общинските администрации преди всеки избор, въз основа на данни от Националния регистър на населението, който се поддържа от Генерална дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване“ (ГРАО) към Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Измененията от октомври 2024 г. в Закона за гражданската регистрация дадоха възможност на около 27 060 избиратели да бъдат включени в предварителните изборителни списъци.³⁷ Тези изменения, обаче, не бяха подкрепени с активна публична информационна кампания, с която да увеличат обществената информираност. Според данни на МВР от 10 февруари 2026 г., около 82 074 граждани над 18 години нямат валиден документ за самоличност, което вероятно ограничава тяхното право да вземат участие в изборите.³⁸

Предварителните изборителни списъци, които включваха 6 641 768 избиратели, включително и 121 708 гласуващи за първи път, бяха достъпни за обществена проверка от 9 март до 4 април, като в този период избирателите можеха да подадат заявление за промяна на адрес или за гласуване по настоящ адрес, а определени групи можеха да подадат заявление за гласуване на друго място.³⁹ Всяка от общините състави специален изборителен списък за избирателите, които са подали заявление за гласуване с подвижна изборителна кутия или да гласуват в специална изборителна секция в лечебно заведение или в институции за предоставяне на социални услуги или в местата за задържане. Специални изборителни секции бяха също така открити за избирателите с ограничена подвижност.⁴⁰

Окончателните изборителни списъци, отпечатани от ГРАО, включваха 6 575 151 избиратели.⁴¹ Въпреки че точността на изборителните списъци не беше поставена под съмнение от събеседниците на МНИ на СДИПЧ, някои изразиха опасения относно високия дял на живеещите в чужбина в списъците, като отбелязаха, че това може да доведе до погрешно тълкуване на изборителната активност, увеличаване на разходите, както и повишен риск от нередности в изборния ден, включително опити от трети страни да гласуват от името на регистрираните гласоподаватели, които живеят в чужбина.

раздел 1.1.d гласи, че „може да се предвидят мерки за временно отнемане на политическите права. Такива клаузи обаче трябва да отговарят на обичайните условия, при които основните права може да бъдат ограничени; с други думи те трябва да: (а) да бъдат предвидени със закон; (б) да спазват принципа за пропорционалност; (с) да се основават на интелектуална неспособност или присъда за тежко престъпление“. Виж също решенията на ЕСПЧ: [Кулински и Събев срещу България](#), [Маринов срещу България](#) и [Димов и други срещу България](#).

³⁶ Виж [жалбата](#). Виж също и [определението](#) на Конституционния съд за недопустимост от 7 април 2026 г.

³⁷ Според данни на ГРАО, след въвеждането на възможността за „служебен адрес“, 27 060 лица са се регистрирали на такъв адрес като техен постоянен и са добавени към изборителните списъци (58 процента от тях са мъже), а 20 339 български граждани над 18 години нямат точен постоянен адрес и документ за самоличност, като това пречатства тяхното включване; от тях 55 процента са жени.

³⁸ На 19 март МВР [обяви](#) мерки за ускоряване на процеса по издаване на документи за самоличност преди изборите.

³⁹ Избирателите можеха да проверят своите данни онлайн на интернет страниците на общините или на интернет страниците на [ГРАО](#) или на [ЦИК](#). По данни на тези институции приблизително 80 000 и 20 000 избиратели са подали заявление да гласуват, съответно по настоящ адрес (основно студенти) и на друго място.

⁴⁰ МЕУ предложи редица [електронни услуги](#) за улесняване на гражданите да актуализират своята регистрация за гласуване.

⁴¹ Около 57 968 граждани, които подадоха заявления да гласуват извън страната бяха премахнати от окончателните изборителни списъци.

Права на кандидатите и регистрация

Лицата с право на глас, които са навършили 21 години, могат да се кандидатира за изборите. В съответствие с предходна препоръка на СДИПЧ и Венецианската комисия, промените в Конституцията премахнаха ограниченията на кандидати с двойно гражданство. В същото време беше наложено изискване за уседналост от 18 месеца на желаещите да се кандидатира, в противоречие с международните стандарти и добри практики.⁴² Кандидатите може да бъдат номинирани в листите на регистрираните партии и коалиции или да участват като независими в даден изборителен район, като бъдат подкрепени от инициативен комитет, съставен от три до седем изборители.⁴³

Регистрацията на кандидатите беше осъществена на два етапа – от ЦИК и от РИК. В периода между 24 февруари и 4 март ЦИК прие заявленията за регистрация на политическите партии, заедно с минимум 2 500 подписа в подкрепа и депозит от 1 278 евро. В срока до 9 март РИК регистрираха 2 инициативни комитета в подкрепа на независими кандидати при подаване на подписи в подкрепа от поне 1 процент от изборителите в района, но не повече от 1000 подписа и депозит от 51 евро. В срок до 17 март РИК в сътрудничество с ГРАО провери документите за регистрация и кандидатските листи. По време на процеса ГРАО идентифицира кандидати, които не отговаряха на изискванията за възраст и уседналост или които бяха регистрирани в повече от два изборителни района.⁴⁴

В рамките на приобщаващ и прозрачен процес ЦИК регистрира 14 политически партии и 10 коалиции.⁴⁵ Те представиха общо 4 786 кандидата и 744 кандидатски листи, както и 1 независим кандидат. Общо бяха регистрирани за участие 1 439 жени, което представлява 30 процента от всички кандидати; а 24 процента от листите водещи бяха жени. МНИ на СДИПЧ не е получила информацията относно кандидати с увреждания, които са се кандидатирали за тези избори. Беше отказана регистрация на една партия и коалиции поради пропуски в подписите в подкрепа на регистрацията, в съответствие със законовите изисквания. ЦИК организира публичен жребий на 18 март за определяне на поредните номера в бюлетината на 24 кандидата.

Обстановка на предизборната кампания

Официалната кампания започна на 20 март, а периодът за размисъл, който включваше и забрана за оповестяване на социологически проучвания, влезе в сила 24 часа преди изборния ден. Основните свободи на сдружаване, събиране и изразяване бяха зачетени и като цяло участниците имаха възможност да водят свободна предизборна кампания.⁴⁶

⁴² Параграф 15 от [Обща бележка 25 от МПГПП на ООН](#) гласи, че „всяко ограничение на правото да се кандидатираш [...], следва да бъде основано на обективни и разумни критерии. Лицата, които по принцип имат право да се кандидатира, не следва да бъдат изключени поради необосновани или дискриминационни причини като образование, местоживеее или произход или поради политическа принадлежност. Виж също параграф 24 от [Документа от Копенхаген от 1990 г.](#) и [Кодекса за добри практики по изборни въпроси на Венецианската комисия](#), I.1.1.c.III and IV.

⁴³ Лицата, на които е забранено да членуват в политически партии, като например военни, представители на службите за сигурност, дипломати, съдии и прокурори може да участват в изборите като независими кандидати.

⁴⁴ Един от кандидатите беше с двойно гражданство и не отговори на изискването за уседналост от 18 месеца. ГРАО също така отбеляза, че 19 от кандидатите бяха с повече от едно гражданство. Макар решенията да са в съответствие с буквата на подробна съдебна преценка относно реалните връзки на кандидатите със страната може да доведе до непропорционално ограничение на изборителните права.

⁴⁵ На 19 март ЦИК публикува [предварителните кандидатски листи](#) с около 1019 кандидати, които са в 2 кандидатски листи.

⁴⁶ МНИ на СДИПЧ беше информирана за делото от страна на кандидат на ГЕРБ в Разград, за когото се твърди, че е уволнен от длъжността си в местната администрация от новоназначения областен управител. Член на ПБ от Варна информира МНИ на СДИПЧ за случаи на разпространение на фалшив стикер с грешния номер

Правната рамка съдържа отделни разпоредби за предотвратяване на злоупотребата с административни ресурси по време на кампанията, но не урежда участието в кампанията от служебни, отвъд изискването за безпристрастност и разграничаване от служебните задължения в работно време. МНИ на СДИПЧ отбеляза, че някои служебни лица, най-вече от местната власт от всички политически партии, изказаха подкрепа на различни кандидати и взеха участие в различни събития по време на кампанията по време на работното си време, което е в противоречие с параграф 5.4 от Документа от Копенхаген от 1990 г.⁴⁷ Същевременно, в свои изказвания министърът на труда и социалната политика предупреди за предполагаем натиск върху избирателите, включително и чрез използване на програмите за социално подпомагане или за наемане в публичния сектор; също така беше обявено задържането на лица в цялата страна, свързани с купуването на гласове (виж Разрешаване на изборни спорове). МНИ на СДИПЧ също получи достоверна информация относно подобни твърдения в Белица, Кърджали и Русе.⁴⁸

През целия период на предизборната кампания се наблюдаваше активна предизборна дейност, като основните политически опоненти, най-вече настоящите парламентарно представени партии, както и новосформираната коалиция „Прогресивна България“ (ПБ), начело с бившия президент Румен Радев, активно общуваха с избирателите чрез местни или мащабни събития, срещи с избирателите или присъствие в социалните мрежи. Наблюдаваните от МНИ на СДИПЧ събития от кампанията като цяло се проведоха безпрепятствено и привлякоха симпатизанти и други участници, които често общуваха с кандидатите.⁴⁹ Обстановката на предизборната кампания остана силно поляризирана, с видими силни негативни послания и вербални атаки между опонентите.⁵⁰ ДПС и ГЕРБ твърдяха, че интензивните разследвания от страна на МВР относно схемите за купуване на гласове и сплашване на избирателите са били насочени несъразмерно към тях. Няколко от партиите употребиха език, който може да бъде възприет като подстрекаващ към насилие срещу политическите опоненти.⁵¹ Основните послания на

на партията. В Самоков бе съобщено за случай на предполагаемо заплашване, при който учител, който представя кандидат на ПБ по време на събитие от кампанията е бил подложен на натиск от регионалния инспектор по образованието да прекрати подобни дейности.

⁴⁷ МНИ на СДИПЧ отбеляза, че лидерът на ГЕРБ често провеждаше предизборната си кампания съвместно с кметове, които му изказват благодарност за местните инфраструктурни проекти. Кметът на Лом показва реновирана зала и заяви, че „хората от Лом са признателни“. Кметът на Пловдив говори по време на събитие от кампанията пред предприемачи, проведено в работно време, като ги предупреди, че всички проекти ще бъдат спрени, ако има промяна във властта. Кметовете на Варна и Благоевград подкрепиха ПП-ДБ. Кметът на Благоевград участва в кампанията на ПП-ДБ като раздаваше малки саксии с цветя и партийния вестник. Параграф 5.4 от [Документа на ОССЕ от Копенхаген от 1990 г.](#) предвижда „ясно разграничение между държавата и политическите партии; по-конкретно, политическите партии не бива да се смесват с държавата“. Виж също [Съвместните насоки на СДИПЧ и Венецианската комисия за предотвратяване и действие при злоупотреба с административен ресурс по време на изборния процес](#), раздел 4.1.

⁴⁸ На 25 март МВР задържа в Кърджали началника на местния пощенски клон по подозрения, че е оказвал натиск служители на хуманитарна организация да убеждават хората да гласуват за ДПС; на 26 март министърът заяви, че партийни членове, предвождани от кмет и кандидат за народен представител от ДПС са направили опит да влязат в полицейското управление и да го изведат. Кметът на ДПС в село Овчарово, община Търговище беше арестуван за раздаване на суми от 30 и 40 евро на жители на селото за техния глас.

⁴⁹ МНИ на СДИПЧ наблюдава 30 събития от кампанията в общо 12 общини. От тях десет събития бяха организирани от ПБ, седем от БСП, пет от ГЕРБ, четири от ПП-ДБ, три от Възраждане и едно от Величие, което отразява като цяло видимостта на кампанията на партиите. По време на 17 от тези събития имаше жени говорители, 19 са оценени като достъпни за хора с физически увреждания, но нито едно не предостави жестомимичен превод. По време на събитията, проследени от МНИ на СДИПЧ, участието на младите хора е около средно 14 процента, а жените съставляваха 43 процента от публиката.

⁵⁰ Лидерът на ПП-ДБ Асен Василев [нарекче](#) Румен Радев „страхлив лицемер“, а Румен Радев [нарекче](#) ПП-ДБ „хора, които лъжат и манипулират“.

⁵¹ Съгласно решения на ЦИК, кандидатът на „Народна партия Истината и само истината“, Венцислав Ангелов е накърнил добрите нрави чрез вербална агресия и заплахи към няколко политици, членове на служебното правителство и членове на ЦИК. Когато е попитан от водещия какво би станало, ако неговата партия дойде

кампанията се насочиха към теми като енергетика, външна политика, корупция, цена на живота, инфраструктура, честността на изборния процес и критика към дейността на правителството, най-вече относно споразумението за сътрудничество в областта на отбраната с Украйна. Някои от политическите субекти, най-вече ДПС и ИТН разпространиха сюжети, насочени към организациите на гражданското общество, представяйки ги като работещи против националните интереси и семейни ценности. МНИ на СДИПЧ наблюдава случаи на повреждане на предизборни материали и офиси на партии.⁵²

Липсват вътрешнопартийни мерки или законови изисквания, които да насърчават включването на жените като кандидати. Малко от партиите издигнаха жени кандидати, като дори по-малко от тях проведеха кампания по теми, свързани с политическото участие на жените.⁵³ Положителното е, че в повече от половината от предизборните прояви, които бяха проследени от МНИ на СДИПЧ, жените участваха като основни говорители. МНИ на СДИПЧ беше уведомена за няколко случая на атаки, основани на пола и очернящи кампании.⁵⁴ ЛГБТИ общността беше обект на атака, която подстрекава за използването на насилие спрямо тях.⁵⁵ Един от политическите лидери беше обект на очерняща кампания, свързана с тяхната предполагаема сексуална ориентация. Посланията на кампанията, насочени към младите хора акцентираха върху социалните придобивки, които се предлагат от Българската социалистическа партия (БСП), а „Продължаваме промяната“ в коалиция с „Демократична България“ (ПП-ДБ) често се позоваваха на протестите, които доведоха до предсрочните избори, които ги приписваха на неудовлетворението на младите хора от политическата система. Редица партии активно популяризираха млади кандидати в тяхната кампания, а ГЕРБ и ПП-ДБ отправиха послания към т.нар. „поколение Z“ по време на кампанията.

Социалните мрежи и личните блогове, макар и да не са регулирани като медийни услуги, имаха важна роля в кампанията. Участниците бяха засегнати от забраните на Meta и Google за политическа реклама. МНИ на СДИПЧ идентифицира 15 групи, които от началото на годината са променили наименованията си да включат името на Румен Радев или ПБ.⁵⁶ Тези групи основно споделяха съдържание, повлияно от про-руски и анти-европейски наративи, които се отнасяха както до вътрешни, така и до международни теми, а някои от постовете бяха препубликувани в редица групи; по-малко от публикациите популяризираха Румен Радев или ПБ. МНИ на СДИПЧ

на власт, той показа бесилка и каза: „Ще ви кажа какво ще се случи. Тези бесилки, [...], ще висят от вратовете на Борисов, Пеевски и Румен Радев.“ Кандидат за народен представител на МЕС [заяви](#), лидерите на ГЕРБ, ДПС и ИТН, че те „заслужават с тях да се отнасят, както правят в Непал, да бъдат хвърлени през прозорците“. В отделно решение ЦИК постанови, че кандидатът на „Народна партия Истината и само истината, Атанас Стефанов, е използвал агресивен език на омразата по време на радиоучастие в Радио София на 6 април, като е заявил „слуги на ционисти, анатема на ционистите, те ще трябва да живеят, работят, спят в урановите мини, като там им е мястото и там ще са им гробовете“.

⁵² Това беше наблюдавано в Благоевград, Плевен, Стара Загора и Велико Търново.

⁵³ Само в партийните програми на две от по-големите партии се засяга темата за жените, макар и само в тяхната роля като майки, и в случая на една от програмите, като предприемачи. Участието на жените в наблюдаваните събития беше различно сред различните политически партии.

⁵⁴ Жени кандидатки на ПП-ДБ и ГЕРБ бяха обект на унизителни коментари под техни публикации във Фейсбук. Друга кандидатка от ПП-ДБ беше атакувана от новинарския сайт [ПИК](#) за нейния външен вид. В един от случаите Възраждане използва интервю с лидера си, за да публикува унизителна снимка, генерирана с изкуствен интелект (ИИ), при която журналистка е показана като пуйка, облечена в знамената на САЩ и Украйна и е наречена „пуйка“. В Сливен, лидерът на Възраждане използва оскърбителни коментари за външния вид на жена кандидатка от ПП-ДБ.

⁵⁵ Лидерът на Възраждане, Костадин Костадинов, сподели анимационна видео игра на своя профил във Фейсбук, в която похвали приетия закон от 2024 г., който забранява „хомосексуалната пропаганда“ и „убива ЛГБТИ чудовището“, като нарича идеологията античовешка. Виж [Становището](#) на СДИПЧ, в което се посочва, че споменатият закон неправомерно ограничава упражняването на редица основни права.

⁵⁶ Фейсбук групата „Авточасти втора употреба“ смени името си на „Румен Радев новият министър-председател“. Други примери включват групата „Българите обичат Русия“ към „С Румен Радев и ПБ!“, „Промяната продължава“ с „ПБ“, „България и Русия са братски народи“ с „За бъдещето на България с президента Румен Радев“. Към настоящия момент тези групи имат над 350 000 последователи.

също така идентифицира мрежа от 6 групи с над 350 000 члена, които или бяха администрирани от профил с името „национално обединение“ или имаше споделяния на множество публикации от този профил, който включваше и линкове към *bnews.bg*. Тези групи споделяха и публикации с анти-европейски и про-руски настроения, като критикуваха лидера на ДПС, ГЕРБ и ПП-ДБ, като същевременно популяризираха Румен Радев.⁵⁷ Широко цитиран мониторингов доклад от гражданска организация, който привлече критики от някои политически субекти, посочва, че увеличението на съдържанието в подкрепа на Радев във Фейсбук и TikTok превишава това, което се наблюдава за другите политически актьори.⁵⁸ Различни дезинформационни сюжети активно циркулираха онлайн и бяха използвани от някои кандидати по начин, който подклажда страх, с цел да укрепят своите политически позиции или да дискредитират своите политически опоненти.⁵⁹

Правителството постави началото на различни инициативи да предотврати, разкрива и защитава изборната инфраструктура и кампанията от чуждо влияние, дезинформация и кибератаки. Беше създаден координационен механизъм между Министерство на външните работи (МВНР), МВР, МЕУ, при който МВР пое водещата роля при евентуална дезинформация, чуждото влияние, дезинформация и кибератаки. МВНР създаде временен координационен механизъм за противодействие на чуждото влияние, а МЕУ координира различните дейности, свързани с критичната инфраструктура. Не бяха идентифицирани организирани или всеобхватни инициативи за информиране на избирателите по отношение на рисковете от дезинформация и манипулативно съдържание; властите обаче предоставиха информация чрез специални брифинги, което представляваше първоначални опити за повишаване на осведомеността. Представителството на страната в Брюксел поиска задействането на „Системата за бързо предупреждение“ на Европейската комисия и на Външната служба за действие на ЕС, която има за цел да подкрепи държавите членки в справянето с дезинформацията. Тези развития бяха споменати в кампанията на някои от претендентите.⁶⁰ Въпреки че никакви заплахи и вмешателства не бяха докладвани от тези механизми, липсваше информация за избирателите относно методологията или процедурите на работа в рамките на тези избори.

⁵⁷ От ПБ заявиха, че нямат нищо общо с тези страници.

⁵⁸ Докладът [“TikTokcracy Tracker”](#) се позовава на мрежа от профили, които действат от името на ДПС-НН, които изискват особено внимание предвид мащаба, еднородността и координацията на тяхното съдържание. Той също така посочва координираното неавтентично поведение в различните платформи, купени Фейсбук страници и ползването на хаштагове на опонентите си, с цел отклоняване на вниманието в онлайн среда, задвижвана от кликове. ПП-ДБ информира МНИ на СДИПЧ, че техните хаштагове са били откраднати, което е довело до намалена ангажираност. На 8 април TikTok [публикува](#), че платформата е свалила мрежа от 34 профила с общо 66 763 последователи, които изкуствено са усилвали публикации в подкрепа на ДПС-НН. Според данни на [Factcheck.bg](#), са идентифицирани 120 неавтентични Фейсбук профила, които изкуствено възпроизвеждаха съдържание свързано с ИТН. Центърът за изследване на демокрацията съобщи за международна дезинформационна кампания, при която 41 статии в 20 български издания препубликуват изказване на бивш народен представител, в което се твърди, че служебното правителство е свързано със Сорос (про-Сорос), като по този начин се подкопават усилията му срещу купуването на гласове. Центърът също идентифицира координирани опити за отслабване на механизма на МВНР срещу дезинформацията. На 4 април Russia Today публикува статия, която определя активирането на системата на ЕС за бързо предупреждение като „цензура“ и „намеса в изборите“.

⁵⁹ Споразумението на България с Украйна за сътрудничество в областта на отбраната беше описано като вмениящо задължения българските ученици да изучават украински език в училище. Протестната нота от посолството на Иран до правителството беше представена като включване на България във войната. Случаят от Петрохан, при който в два отдалечени района бяха открити телата на шест човека, които са живели заедно и са описани като практикуващи будисти и природозащитници, беше широко използван от ИТН да представи ПП-ДБ като част от сектата и че „подкрепят педофили“. Българско-румънската обсерватория за цифрови медии, която действа като център на Европейската обсерватория за цифрови медии и покрива България и Румъния [отбелязва](#) наличието на координираната дигитална екосистема, в която легитимността на държавните институции системно се поставя под съмнение.

⁶⁰ Например, Румен Радев критикува действията на правителството в тази връзка, а представители на ПП-ДБ изтъкнаха, че се правят опити за манипулиране на изборния процес чрез твърдения за чужда намеса.

През ноември 2025 г. Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) беше определена като координатор със Закона за електронните съобщения в отговор на изискванията на Акта за цифрови услуги на ЕС (АЦУ).⁶¹ Дейностите, свързани с изпълнението на АЦУ са споделени между компетентните органи – КРС и Съвета за електронни медии (СЕМ) – а Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) осъществява надзор на обработката на личните данни. Въпреки това, необходимите насоки за координиране на изпълнението на АЦУ не са завършени. На практика, частичното изпълнение на рамката на АЦУ, включително и механизма за подаване на жалби, ограничава контрола над системните рискове. Според събеседници на МНИ на СДИПЧ, закъснението в пълното прилагане на АЦУ беше приписано на закъснелите законодателни промени, политическата нестабилност и липсата на политическа воля, което също пречатства назначаването на одобрените изследователи и доверените сигнализатори, които представляват основни фактори за анализа на онлайн средата.

Системата за бързо реагиране съгласно Кодекса за поведение във връзка с дезинформацията беше активирана, като по този начин се даде възможност за бърза обмяна на информация в гражданското общество, организациите за проверка на фактите и онлайн платформите. В този контекст, инициативите на гражданското общество за мониторинг и анализ на рисковете, свързани с изборите бяха особено важни. МНИ на СДИПЧ осъществи мониторинг на кампанията в социалните мрежи с цел качествена оценка на нейния наратив и тон.⁶² Силното присъствие в социалните мрежи беше отличаваща се черта в стратегията в кампанията на почти всички участници, като преобладаващата платформа беше Фейсбук, следвана от TikTok и YouTube. Публикациите основно се концентрираха върху популяризиране на кандидатите и критика към опонентите. Корупцията и олигархичните структури бяха основни теми, наред с външната политика, икономиката, енергетиката, върховенството на закона и растящите цени на живот. ПБ отбеляза най-високи нива на кумулативно ангажиране в платформите, с приблизително 1 283 000 общи взаимодействия, следвани от ПП-ДБ (854 000), Сияние (648 000) и Възраждане (568 000). Що се отнася до преглежданията на видео съдържание в TikTok и YouTube общо, ПБ също отбеляза най-висок брой гледания – общо над 6,6 милиона, следвана от ПП-ДБ (3,4 милиона), Величие (711 000) и МЕЧ (702 000).

Финансиране на предизборната кампания

Правната рамка, която урежда финансирането на партиите и на предизборната кампания остава непроменена, като предишните препоръки на СДИПЧ са неизпълнени, като например липсата на деклариране на разходите преди изборния ден и ограничения обхват на надзора, осъществяван от Сметната палата. В допълнение, в разрез с международните стандарти и предишни препоръки на СДИПЧ, законът не урежда провеждането на кампания от страна на трети страни. Макар само политическите партии формално да могат да вземат участие в изборите, разходите от трети страни не попадат под обхвата на правилата за финансиране на предизборната кампания като така се създават възможни „вратички“, през които може да се насочат неограничени финансови средства и така да се прикрият различни финансови операции.⁶³ Политическата реклама онлайн не подлежи на подробни изисквания за деклариране, като по този начин допълнително се

⁶¹ Виж [прессъобщението](#) на Европейската комисия.

⁶² МНИ на СДИПЧ извърши мониторинг на 60 профила на политически партии, коалиции, лидери на политически партии и кандидати, държавни институции и длъжностни лица и осъществи качествена оценка на публикациите на 14 инфлуенсъри, влиятелни фигури и граждански движения.

⁶³ Параграф 256 от [Съвместните насоки на СДИПЧ и Венецианската комисия относно регулирането на политическите партии](#) гласи „Важно е някои форми на уредбата, предвиждащи задължения и ограничения, сравними с тези, които се прилагат за партиите и техните кандидати да бъдат разширени и към трети страни, които участват в кампанията, за да се гарантира прозрачност и отчетност. Третите страни следва да подлежат на сходни правила относно даренията и разходите, както политическите партии, с цел да се избегнат ситуации, в които третите страни може да бъдат използвани за заобикаляне на разпоредбите за финансиране на предизборната кампания“.

ограничава прозрачността. Като цяло, съществуващата рамка за финансиране на предизборната кампания предоставя ограничена прозрачност и надзор.⁶⁴

Партиите и коалициите, които съответно са получили един или четири процента от действителните гласове в страната за предходните избори, имат право на годишна държавна субсидия, която може да се използва за целите на кампанията.⁶⁵ Размерът на държавната субсидия се изчислява въз основа на цената на един глас, която се определя всяка година с държавния бюджет. Политическите партии и независимите кандидати, които нямат право на годишна държавна субсидия, получава подкрепа от приблизително 20 000 евро и 2500 евро за медийно отразяване.⁶⁶ Финансирането на предизборната кампания може да се осъществява от собствени средства и чрез парични и материални дарения от физически лица. Няма таван за даренията от физически лица, което увеличава рисковете от зависимост от влиятелни частни интереси. За даренията, които надхвърлят 511 евро трябва да се извършват с банков превод, като тези, които надхвърлят стойността на една минимална заплата (приблизително 620 евро), трябва да се подаде декларация за произход на средствата.⁶⁷ Наличните данни онлайн за тези избори сочат концентрация на даренията, близки по размер точно до този праг, като значителен брой от тях са в диапазона от 500 до 600 евро, което поражда опасения относно възможните опити да се заобиколи допълнителните изисквания за деклариране.

Даренията от юридически лица, религиозни институции и чужди източници са забранени. Законът разрешава на политическите партии да получат банкови заеми, които не могат да надхвърлят две трети от приходите на партиите за предходната календарна година. Таванът на разходите за финансиране на предизборната кампания са съответно 1 533 876 евро за партии и коалиции и 102 258 евро за независими кандидати.

Надзорът на финансирането на партиите и на предизборната кампания се осъществява от Сметната палата. От кандидатите се изисква да декларират пред Сметната палата постъпилите дарения в срок от седем дни от тяхното получаване и договорите, сключени с медиите преди изборите.⁶⁸ Към момента на изготвяне на доклада, 8 от регистрираните 24 политически партии и коалиции са декларирали получени частни дарения, а независимият кандидат не е декларирал нищо.⁶⁹ В противоречие с предишни препоръки на СДИПЧ, от кандидатите не се изисква да представят финансови отчети преди изборния ден; вместо това те трябва да подадат окончателните си отчети в срок от 30 дни след изборите, които се публикуват от Сметната палата

⁶⁴ ГРЕКО [отбелязва преди](#), че повечето препоръки по отношение на финансиране на партиите и предотвратяване на корупцията са частично изпълнени, но критикува липсата на деклариране на разходите преди изборния ден и ограничените правомощия за надзор от страна на сметната палата.

⁶⁵ През 2025 г. четири политически партии и 5 коалиции са получили пряка държавна субсидия. Виж също, Обединените нации, Конференция на държавите членки на Конвенцията на ООН срещу корупцията, [Резолюция 11/7](#): Предотвратяването и борбата с корупцията чрез насърчаване на прозрачността на финансирането на политическите партии, кандидатурите за изборни длъжности и предизборни кампании.

⁶⁶ На 18 март ЦИК [определи](#) 9 партии, които ще получат общо 184 065.12 евро и 7 коалиции – общо 126 118.10 евро; 1 независим кандидат получи 2 556.46 евро.

⁶⁷ Съгласно параграф 19 от [Обща бележка 25 на Комитета на ООН за правата на човека](#) „разумни ограничения върху разходите за предизборната кампания може да бъдат оправдани, в случаите, при които е нужно да се гарантира, че свободният избор на гражданите не е подкопан и демократичният процес не се нарушава от непропорционални разходи от страна на който и да е кандидат или партия“. Виж също параграф 213 и 263 от [Съвместните насоки на СДИПЧ и Венецианската комисия относно регулирането на политическите партии](#).

⁶⁸ Участниците също така трябва да декларират пред Сметната палата източника на даренията, които са получени преди началото на предизборната кампания в срок от пет дни от нейното начало, а средствата, получени по време на кампанията – в срок от седем дни от получаването им.

⁶⁹ Най-голям размер на получени дарения беше деклариран от ПБ (963 740 евро), следвани от ДПС (300 000 евро), а Антикорупционният блок декларира най-малък размер на частни дарения (700 евро).

в срок от 15 дни от тяхното получаване и след това осъществява одит в срок от 6 месеца.⁷⁰ Това забавяне в декларирането подкопава прозрачността и отчетността, тъй като навременното деклариране е важно за предотвратяване на неправомерно влияние и гарантиране на равнопоставеност в условията за участие в кампанията.⁷¹ Ефективността в надзора осъществяван от Сметната палата се ограничава допълнително от предимно формалните и реактивни правомощия на Сметната палата, която в голяма степен разчита на декларираното от участниците и няма капацитет за проверка в реално време.⁷²

Медии

Медийният пейзаж е разнообразен, но тези избори се проведеха на фона на опасения относно влошената независимост на журналистите и намаляващото обществено доверие в медиите. Въпреки съществуващите правни гаранции, дългогодишните и неразрешени проблеми относно политическото и икономическото влияние върху медиите доведоха до намеса в редакционната политика и до автоцензура сред журналистите. Уволнението на журналист от bTV през декември 2025 г. беше широко възприето от събеседниците на МНИ на СДИПЧ като пример за неправомерно влияние, което засили опасенията относно независимостта на медиите. Освен това, продължителният процес, белязан от различни спорове, за избор на генерален директор на Българската национална телевизия (БНТ), приключен от СЕМ на 20 февруари 2026 г., беше посочен от някои от събеседниците на МНИ на СДИПЧ като пример за слабостите в механизма за назначение, включително възможното политическо влияние върху управлението на обществените медии.⁷³

Конституцията гарантира свободата на изразяване и достъпа до информация, но клеветата остава престъпление, въпреки предишните препоръки на СДИПЧ.⁷⁴ Също така, политическата нестабилност доведе до неизпълнение на основни разпоредби в Европейския акт за свобода на медиите, които защитават редакционната независимост.⁷⁵ Министерството на правосъдието в момента транспонира директивата на ЕС за защитата на лицата, ангажирани в публично участие (дела-шамари SLAPPs), която има за цел да ограничи скъпоструващите стратегически дела, които постоянно се завеждат срещу критични или разследващи медии.⁷⁶

⁷⁰ Член 7(3) от [Конвенцията на ООН срещу корупцията](#) задължава държавите страни по Конвенцията да предприемат добросъвестни усилия за подобряване на прозрачността при финансиране на политическите партии и кандидатите. Изискванията за деклариране на финансирането за политическите партии са основните инструменти за постигане на такава прозрачност. Параграф 261 от [Съвместните насоки на СДИПЧ и Венецианската комисия за регулиране на политическите партии](#) гласи, че “[e] добра практика да се изискват [...] отчети [...] за приходите и разходите на партиите и кандидатите няколко дни преди изборния ден.”

⁷¹ Виж параграф 259 от [Съвместните насоки на СДИПЧ и Венецианската комисия за регулиране на политическите партии](#).

⁷² Както се предвижда в [Съвместните насоки на СДИПЧ и Венецианската комисия за регулиране на политическите партии](#): „може да се осъществява мониторинг от различни институции и може да включва и вътрешен независим одит на счетоводните отчети на партиите от сертифицирани експерти или от единен орган за публичен надзор с ясен мандат, подходящи правомощия и достатъчни ресурси“. Виж също член 14 от [Препоръка Rec\(2003\)4 на Съвета на министрите на Съвета на Европа](#).”

⁷³ На 13 февруари 2026 г., след повече от три години на продължаваща патова ситуация, при която СЕМ, разделен по линия на политическите квоти, не можа да достигне мнозинство за гласуване, Върховният административен съд [обяви](#) жалбите за недопустими.

⁷⁴ Параграф 47 от [Обща бележка №34 от МПГПП](#) призовава страните да „обмислят декриминализирането на клеветата“.

⁷⁵ Това включва реформи в прозрачността на собствеността, разпределяне на средствата за държавна реклама и механизми за саморегулиране.

⁷⁶ През април 2026 г. бизнесменът Николай Филипов заведе десет нови дела срещу разследващия журналист Димитър Стоянов от BIRD.bg, които включваха и пет дела за замразяване на активи на стойност 25 000 евро. Според [Асоциацията на журналистите в България](#), тези случаи носят признаците на дела шамари, твърдение, което Николай Филипов отрича.

Отразяването на изборите се осъществи съгласно споразуменията, подписани от регистрираните партии и медийните доставчици, и в по-голямата си част беше ограничено до предварително договорените формати.⁷⁷ Тази рамка ограничи обхвата на редакционното отразяване, особено в онлайн медиите, и потенциално доведе до структурна автоцензура за спазване на тези споразумения.⁷⁸ ЦИК също така разпредели медийните пакети на партии и коалиции, които не получават държавна субсидия.⁷⁹ Кампанията като цяло липсваше в новинарските емисии, които са сред най-гледаните телевизионни програми. Въпреки че тези споразумения имат за цел да гарантират равнопоставен достъп за всички кандидати, общият им ефект може да е ограничил достъпа на избирателите до изчерпателна и критична информация през новинарското отразяване, което е необходимо за формиране на напълно информиран избор, като по този начин също се подкопава редакционната независимост.⁸⁰

Съгласно данните от осъществения мониторинг на медиите на МНИ на СДИПЧ, медиите отразиха широко предизборната кампания чрез дебати, телевизионни предавания и интервюта, макар кампанията все повече да се пренасочва към социалните медии.⁸¹ Значителна част от отразяването беше излъчено извън праймтайма. Телевизиите, радио каналите и независимите онлайн медии организираха дебати, въпреки че Румен Радев и Бойко Борисов (ГЕРБ-СДС) постоянно избягваха пряко участие, а ДПС отказа участие като цяло. Преките изказвания съставляваха около 75 процента от общото отразяване на кандидатите, като отчасти липсваха критични въпроси и задълбочени анализи. Това, като цяло, ограничи медийния контрол върху основните кандидати и ограничи възможността на избирателите да направят информиран избор. Обществените медии като цяло спазиха законовите изисквания да предоставят безплатно и платено ефирно време на всички участници. Те предоставиха общо около 26 часа от безплатно и 6 часа от платено съдържание (съответно 81 и 19 процента). Платеното съдържание включване интервюта, което изискваше и журналистическа работа, като така се заличи границата между посланията на кампанията и независимото отразяване. Частните медии съсредоточиха своето покритие върху парламентарно представените партии и кандидатите, които водеха в социологическите проучвания, най-вече с безплатно отразяване, като запазиха неутрален тон по време на кампанията. Всички оператори, обект на мониторинга, подробно отразяваха подготовката на изборите и разяснителната кампания. Жените, които представляваха около 30 процента от кандидатите, бяха недостатъчно представени и заемаха по-малко от 12 процента от ефирното време. Отразяването в онлайн медиите често беше предопределено от споразуменията с кандидатите и репортажите често се основаваха на цитати. По-конкретно Blitz.bg засили тези тенденции в своите редакционни материали.

Към 16 април СЕМ изпрати 17 сигнала към ЦИК въз основа на своя мониторинг за спазване на Изборния кодекс.⁸² По-голямата част от тях се отнасяха до незначителни процедурни нарушения, включително и непубликуването на задължителните споразумения. ЦИК взе мотивирани решения по три от сигналите относно съдържанието на кампанията и възможни нарушения на нормите за добрите нрави. Като цяло, тези елементи показват, че медиите са

---

⁷⁷ Член 180 от Изборния кодекс ограничава отразяването на кампанията на възмездни и безвъзмездни договори.

⁷⁸ Поне в една медия партия е прекратила договор по време на кампанията заради критична статия.

⁷⁹ Общо 9 партии, 7 коалиции и 1 инициативен комитет [получиха](#) медийни пакети в размер 2 556.46 евро до 20 451.68 евро, разпределени в [одобрени договори за реклама](#).

⁸⁰ Член 3 от [Европейския акт за свободата на медиите](#) призовава държавите членки да „защитат правото на получателите на медийни услуги за достъп до плурализъм на редакционно независимо медийно съдържание [...] в полза на свободния и демократичен дискурс“, а параграф 25 от [Обща бележка №25](#) на МППП напомня, че „за да се гарантира пълното упражняване на правата [...], свободният обмен на информация и идеи за обществени и политически теми между граждани, кандидати и избрани представители е ключов.“

⁸¹ Медийният мониторинг на СДИПЧ включваше сутрешните и вечерните предавания по обществената телевизия *БНТ* и радио БНР; частните телевизионни канали *bTV*, *Nova TV*, и радиостанция *Darik*; както и новинарските портали *mediapool.bg*, *actualno.bg*, *novini.bg*, и *blitz.bg*.

⁸² СЕМ установи нарушения на член 179, 180, 183, 187 и 205 от Изборния кодекс.

действали до голяма степен в съответствие с правната рамка. Събеседниците на МНИ на СДИПЧ като цяло приветстваха назначаването на медийни специалисти в състава на регулатора, но отбелязаха, че механизмът за назначение не гарантира в достатъчна степен неговата независимост.

Участие на малцинствата

Конституцията гарантира правото на самоопределение, но не дава определение на понятието „малцинства“.⁸³ Макар да забранява дискриминацията на етническа или религиозна основа, Конституцията поставя акцент върху националното единство и забранява политическите партии на етническа, расова или религиозна основа. Упражняването на гражданските и политическите права се урежда от допълнителни правни норми.⁸⁴ Съгласно законодателството, обаче, предизборната кампания може да се провежда единствено на български език, в разрез с предишни препоръки на СДИПЧ и Венецианската комисия, и международните стандарти.⁸⁵

През 2024 г. възникналият вътрешен конфликт в Движението за права и свободи (ДПС) доведе до създаването на Алианса за права и свободи (АПС).⁸⁶ Тези процеси доведоха до напрежения по време на кампанията. АПС информира МНИ на СДИПЧ, че някои от техните поддръжници се страхуват от възможни репресии от местните власти, които са под контрола на ДПС, ако присъстват на събития на АПС. В предизборните програми на партиите мерките и предложенията, свързани с въпросите на малцинствата бяха оскъдни. В своята програма Възраждане се противопоставя на правото на самоопределение и употребата на майчин език, правото на културна автономия, както и правото на сдружаване въз основа на принадлежност към малцинство. Повечето парламентарно представени партии, както и ПБ, излъчиха кандидати с малцинствен произход; въпреки това обаче МНИ на СДИПЧ наблюдава включването на кандидати от малцинствата като говорители само по време на събития на ПП-ДБ. ПБ активно търсеше начини за включване на общностите на малцинствата при провеждане на кампанията си в страната.

Разрешаване на изборни спорове

Изборните спорове попадат под юрисдикцията на избирателните комисии и административните съдилища. Решенията на комисиите на по-ниско ниво могат да бъдат обжалвани на по-високото ниво като в зависимост от естеството на жалбата, да се отнесат към съответния административен съд или до Върховния административен съд (ВАС) като последна инстанция.

Жалби може да се подават от субектите, които може да докажат правен интерес при накърняване на техните избирателни права, а сигнали за евентуални нарушения може да се подават от всеки гражданин.⁸⁷ Изборният кодекс предвижда съкратена процедура със срокове от три дни до един час по време на изборния ден. Същевременно, налагането на санкции за изборни нарушения попада под юрисдикцията на правоприлагащите органи и следва общите административни процедури, които често се оказват продължителни. Това води до разминаване между ускореното разглеждане на жалби и налагането на санкции, като по този начин се ограничава бързото

⁸³ България е ратифицирала [Рамковата конвенция на Съвета на Европа за защита на националните малцинства](#) през май 1999 г.

⁸⁴ Законът за защита от дискриминацията, Законът за политическите партии и Законът за събранията, митингите и манифестациите установяват механизми за гарантиране на равно третиране и дават право на гражданите на политическо сдружаване.

⁸⁵ Виж член 9.1. от [Рамковата конвенция на Съвета на Европа за защита на националните малцинства от 1995 г.](#) Виж също Становище на [Консултативния съвет](#) от 2024 г.

⁸⁶ За ДПС и АПС се смята, че представят интереси на турската и мюсюлманската общност и имат съответно 29 и 14 места в отиващия си парламент.

⁸⁷ Когато жалба или сигнал не се отнася до нарушение, ЦИК издава „протоколни решения“ като част от протоколите на заседанията си.

действие и така се подкопава ефективността на справедливия процес.⁸⁸ Освен това законът не предвижда възможност за оспорване на изборните протоколи с резултатите и само крайните изборни резултати може да бъдат оспорени пред Конституционния съд в срок от 15 дни от официалното им обявяване от ЦИК. С тези права разполагат ограничен кръг институции, като по този начин се ограничава достъпа до ефективна правна защита, в противоречие с ангажиментите към ОССЕ, други международни задължения и предишни препоръки на СДИПЧ и Венецианската комисия.⁸⁹

МНИ на СДИПЧ констатира общо 373 жалби, сигнали и оспорвания, като по-голямата част от случаите бяха разгледани от РИК (244 случая), следвани от ЦИК (95 случая) и ВАС (34 случая).⁹⁰ Повечето от тях се отнасяха до състава и назначаването на избирателните комисии на по-ниско ниво, регистрация на кандидатите, предизборната кампания и процедурните аспекти на изборния процес.⁹¹ Ограничен брой жалбите бяха уважени или доведоха до промени. Голям дял от жалбите, които не бяха разгледани по същество, показва преобладаващо формалистичен подход, който се отнася до строгите изисквания за легитимност на подаването и процедурни ограничения. Пропуските и неяснотите в правната рамка по отношение на използването на административните ресурси доведе до правно необосновано прилагане на закона; въпреки че целта им беше да гарантират равнопоставеност на кандидатите, някои административни решения нямаха ясна нормативна база.⁹² В няколко от случаите, включително жалби относно определянето на избирателните секции извън страната, ВАС потвърди решенията на ЦИК като ги счита за съобразени с правната рамка.

Служебното правителство редовно предоставяше информация относно мерките, които имаха за цел да ограничат изборните нарушения, които засягат най-вече твърдения за купуване на гласове и оказване на натиск. Според данни на МВР са подадени общо 2 066 сигнала за възможни изборни нарушения по време на предизборната кампания. Правоохранителните органи са започнали 534 досъдебни производства, включително и за купуване на гласове и оказване на неправомерно влияние върху избирателите.⁹³ В тази връзка бяха задържани 360 лица и бяха издадени 5 380 предупредителни протокола. Няколко събеседници на МНИ на СДИПЧ изразиха опасения относно независимостта на прокуратурата предвид нейната роля в разследването на случаите на купуване на гласове и заплахи. Някои от събеседниците също посочиха, че несигурността около мандата на настоящия главен прокурор може да се отрази на разглеждането на наказателните дела, свързани с изборите, което може да доведе до забавяния в

⁸⁸ Виж параграф II.3.3.g на [Кодекса за добри практики по изборни въпроси на Венецианската комисия](#) от 2002 г.

⁸⁹ Параграф 5.10 от [Документа на ОССЕ от Копенхаген от 1990 г.](#) гласи, че всеки трябва да се ползва от ефективни мерки за правна защита срещу административни решения с цел да се гарантира зачитането на основните права и да се осигури правен интегритет. Член 2.3(a) от [МПГП](#) гласи, че „трябва да се осигури на всяко лице, чиито права или свободи, признати в този пакт, са нарушени, ефективно средство за правна защита ...“. [Кодексът за добри практики по изборни въпроси](#) на Венецианската комисия от 2002 г. предвижда в раздел 3.3.f, че „Всички кандидати и регистрирани избиратели в даден избирателен район следва да имат право да обжалват“.

⁹⁰ Виж [Регистър на ЦИК](#) за жалби и сигнали и [регистри на РИК](#), които са налични също и на страницата на съответната РИК.

⁹¹ В два случая това се отнасяше до провеждането на кампанията: една РИК постанови нарушение за провеждане на кампания в държавни и общински агенции и институции, извършено от кандидат на ГЕРБ и от три кмета на Нови Искър, Кътина и Локорско. Друга районна комисия също установи нарушение от страна на кандидат на ПП-ДБ за водене на кампанията на територията на обществена сграда – в пенсионерския клуб в Нови Искър.

⁹² Решения [№103-НС](#), [№4718-НС](#) и [№107-НС](#) забраниха използването на изображение на действащ министър на основание накърняване на „добрите нрави“ и злоупотреба с публичен ресурс, макар нито едно от двете твърдения да не обхваща ясно подобие на служебни лица, като по този начин създава извънзаконово ограничение.

⁹³ МВР обяви, че са иззети 1 милион евро по време на операциите срещу купуване на гласове.

правоприлагането.⁹⁴ Тези опасения, наред с продължителните процедури по разследване на подобни случаи оказаха влияние при разглеждането на наказателните дела, свързани с изборите.

Наблюдение на изборите

Изборният кодекс предвижда наблюдение от страна на представители на гражданското общество и международно наблюдение. Регистрираните кандидати могат да излъчат представители да наблюдават изборния процес на всички нива на изборната администрация и застъпници за наблюдение в изборните секции, право от което се възползваха някои партии и коалиции. Заявленията за регистрация на наблюдателите трябва да се подадат в срок не по-късно от 24 часа преди изборния ден. Няма изисквания гражданските организации или кандидатите да предоставят обучения на наблюдателите си за изборните процедури. Представителите на медиите имат право да присъстват по време на всички етапи от изборния процес.

Няколко представители на граждански организации планират да наблюдават тези избори като съсредоточават усилия върху рискови

В приобщаващ процес ЦИК регистрира 26 организации на гражданското общество с общо 2 760 наблюдатели.⁹⁵ Не беше проведено мащабно наблюдение на изборите в страната от страна на граждански наблюдатели. Някои от регистрираните наблюдатели обаче се съсредоточиха върху избирателни секции, които на база на предишни наблюдения се възприемат като рискови. Освен това, дългосрочното наблюдение беше подпомогнато предимно от Обществения съвет, който функционира като консултативен орган към ЦИК и предоставя постоянна платформа за диалог. МНИ на СДИПЧ имаше достъп до всички етапи на подготовка на изборния процес, включително при централизираното отпечатване на избирателните списъци, както и на бюлетините и хартиените рокли, и при последните етапи от процеса на удостоверяване на съответствието на машините за гласуване и довереното изграждане на изходния код.

Изборен ден

Изборният ден премина гладко и спокойно без съществени нарушения. Според предварителните данни на ЦИК, избирателната активност към 16 часа достигна 34.6 процента.⁹⁶ ЦИК започна публикуване на по-голямата част от изборните резултати по избирателни секции като така допринесе за прозрачността на процеса.⁹⁷

---

⁹⁴ През декември 2023 г. промените в конституцията реформираха съдебната система като реструктурираха Висшия Съдебен съвет и ограничиха мандата на главния прокурор от седем на пет години. Тези изменения бяха оспорени пред Конституционния съд като делото все още е в ход. През януари 2025 г. допълнителни изменения в Закона за съдебната власт въведоха правила за назначаването на изпълняващия длъжността главен прокурор като включиха и ограничение от шест месеца. Различните тълкувания на това как тези правила взаимодействат обаче доведе до правна несигурност относно продължителността и прекратяването на такива мандати.

⁹⁵ [Организациите](#) с най-голям брой наблюдатели бяха сдружение „Съюз на офицерите и сержантите от запаса и резерва“, сдружение „Бъдеще за Северозападна България“, „Младежи за Балканите“, съответно с 860, 357, и 579 наблюдатели. Тези три организации са участвали в наблюдение на парламентарните избори поне веднъж през последните пет години.

⁹⁶ Избирателната активност беше обявена в 11:00 и към 16:00 часа. Обявяването на окончателната избирателна активност, очаквано към 23:00 часа беше забавено.

⁹⁷ Също така, няколко дни преди изборите ЦИК публикува интерактивна онлайн карта на избирателните секции за улесняване на достъпа на избирателите до информация къде да гласуват и с подобряване на прозрачността.

Повторното отпечатване на бюлетини в два от избирателните райони не повлия отрицателно на цялостната организация на изборния процес и гласуването премина без недостиг на бюлетини. В отговор на замени в последния момент на членове на избирателните комисии, ЦИК отбеляза проблема и призова за предприемането на мерки, които да предотвратят замените на обучени членове на комисиите при провеждане на избори в бъдеще.⁹⁸

Процедурите по откриване на изборния ден бяха наблюдавани в 68 избирателни секции, гласуването в общо 624 секции, а броенето в 60 секции, а обработката на резултатите бе проследена във всички 31 РИК. Почти 36 процента от посетените избирателни секции се намираха в селски райони. В 88,3 процента от осъществените наблюдения избирателите можеха да избират да гласуват с машина или с хартиена бюлетина. Жените бяха добре представени сред членовете на СИК в секциите, наблюдавани от Международната мисия за наблюдение на изборите (ММНИ); те представляваха 68,6 процента от членовете и 72,4 процента от председателите в наблюдаваните СИК. Представителите на партиите и коалициите (или техните застъпници) присъстваха в 26.6 процента от посетените избирателни секции, а граждански наблюдатели бяха забелязани само в 8,5 процента от секциите.⁹⁹

От всички наблюдавани избирателни секции, 109 бяха определени от ЦИК като достъпни за избиратели с увреждания. Беше осигурен независим достъп в 95 от тези секции, а в 96 от тях вътрешното разположение беше подходящо за избиратели с намалена подвижност. За съжаление, останалите избирателни секции, които не са определени като достъпни, независим достъп беше организиран само в 20,8 процента от случаите и само 61,8 процента предоставиха подходяща подредба в помещението.

Повечето от избирателните секции отвориха навреме. Процеса по откриване на изборния ден беше оценен положително с изключение на 2 от общо 68 наблюдавани избирателни секции, което отразява добро прилагане на процедурите.¹⁰⁰ Избирателите на ММНИ отбелязаха само отделни случаи на незначителни процедурни пропуски. ММНИ оцени процеса на гласуване по положителен начин като цяло, както като обстановка, така и като спазване на процедурите в 98 процента от наблюдаваните избирателни секции, като средата беше описана като спокойна и организирана. Избирателите бяха запознати с употребата на машините за гласуване. Процедурите по идентифициране на избирателите и гарантирането, че са подписали избирателния списък, бяха най-добре приложените. Гражданите, които не бяха открити в съответната избирателна секция бяха правилно насочени към друга избирателна секция най-вече по причина, че не са открити в избирателните списъци (5 процента) или не са съумели да представят валидни документи за самоличност (1 процент).

Ограниченият брой негативни оценки като цяло се отнасяха до процедурни недостатъци. В 15.2 процента от посетените избирателни секции, серийните номера на хартиените бюлетини не бяха сверени преди да са подадени от избирателите. Тайната на вота беше компрометирана в 3.5 процента от наблюдаваните случаи, най-вече поради оформлението на избирателната секция или при работата с бюлетините при подпечатването им. В 27 от посетените избирателни секции (5 процента) машините за гласуване не функционираха и трябваше да бъдат поправени, което временно спря процеса. ЦИК също така обяви, че машините в общо 75 избирателни секции спряха да функционират поради технически проблеми, като в тези случаи се премина към гласуване изцяло с хартиени бюлетини.¹⁰¹

⁹⁸ Съветникът на служебния министър-председател по изборни въпроси също посочи, че отговорността за замените в последния момент с необучени представители е на политическите партии и призова за реформа.

⁹⁹ ПБ, ГЕРБ-СДС, БСП и ДПС бяха четирите субекта, които бяха представени съответно в 25,9; 25,3; 15,5 и 12,6 процента от общия брой на наблюдаваните избирателни секции.

¹⁰⁰ От тях, 73 секции функционираха с машини и с хартиени бюлетини.

¹⁰¹ Към 11:00 часа тези секции бяха 36, а към 16:00 часа – 75.

ММНИ като цяло оцени положително процеса на броене (в 53 от 60 секции) и в повечето случаи процедурите бяха следвани. Негативните оценки се дължаха на някои процедурни грешки или пропуски. Тези случаи включваха липса на преброяване на гласувалите според положените подписи (10 наблюдения), да се провери броя на бюлетините намерени в избирателната урна (13 наблюдения), липса на проверка на контролите в протоколите с резултатите (6 наблюдения), както и липсата на копие от протокола пред избирателната секция (29 наблюдения). Въпреки това обаче протоколите бяха предоставени при поискване от различните представители в избирателната секция при 54 от случаите. Като цяло, процесът беше прозрачен и не бяха подадени жалби. Новоразработеният е-протокол беше широко използван, което подобри точността при попълването. Предаването на живо на броенето подобри общественото доверие в процеса.

Обработката на резултатите беше наблюдавана в 31 от РИК (общо 51 наблюдения) и беше оценена положително във всички случаи, с изключение на пет. Несъответствия в протоколите бяха идентифицирани в 17 от наблюдаваните случаи, като те бяха коригирани в съответствие със законовите изисквания в 14 от тези случаи. При 13 от наблюденията имаше струпване на хора в помещенията, но лицата с право на достъп имаха добра възможност да наблюдават без проблем в 44 от случаите и наблюденията не бяха възпрепятствани в 43 от случаите. РИК оказаха съдействие в по-голямата част от наблюденията (48 случая).

Въпреки напомнянето от страна на ЦИК за забраната за публикуване, няколко проучвания бяха обявени, включително и тайни такива, при които партиите бяха маскирани като коли или храни.¹⁰² В допълнение, много от медиите и онлайн сайтовете публикуваха политически изказвания на кандидатите в изборния ден, основно тези на Бойко Борисов и Румен Радев относно възможностите за формиране на коалиции. ЦИК докладва, че е получила общо 250 жалби и сигнали, като 39 от тях се отнасят до нарушаване на забраната за агитация и 90 за изборни нарушения и някои от тях бяха препратени до съответните РИК за разглеждане. РИК докладваха за общо 337 получени жалби, които се отнасят до техническа неизправност на машините за гласуване, присъствие на местни длъжностни лица от изпълнителна власт като представители на партиите и постоянстващи процедурни грешки като невъзможност от страна на комисията да поставят печат на бюлетините от машините по правилен начин. МВР получи също така 328 сигнала в изборния ден за купуване на гласове и контролирано гласуване.

Английската версия на този доклад е единственият официален документ. Наличен е неофициален превод на български език.

---

¹⁰²

Това включва *Kapital.bg*, *Trud.bg*, *Standardnews.com*, *Marica.bg*, *Blitz.bg* и *Pik.bg*.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА МИСИЯТА И БЛАГОДАРНОСТИ

София, 20 април 2026 г. – Настоящото „Становище за предварителни констатации и заключения“ е резултат от съвместните усилия на Службата за демократични институции и права на човека (СДИПЧ) на ОССЕ и Парламентарната асамблея на Съвета на Европа (ПАСЕ). Оценката бе направена с цел да се установи дали изборите съответстват на ангажиментите към ОССЕ, стандартите на Съвета на Европа, други международни задължения и стандарти за провеждане на демократични избори, както и на националното законодателство. И двете институции, които съставляват настоящата Международна мисия за наблюдение на изборите са се присъединили към Декларацията за принципите за международно наблюдение на изборите от 2005 г.

Дуня Миятович е ръководител на МНИ на СДИПЧ, която пристигна в страната на 13 март. Ръководител на делегацията на ПАСЕ бе Крис Сейд.

Настоящото „Становище за предварителни констатации и заключения“ е изготвено преди завършването на изборния процес. Окончателната оценка на изборите ще зависи отчасти от осъществяването на останалите етапи от изборния процес, включително завършване на преброяването, изчисленията и обявяването на резултатите, както и от разрешаването на евентуални жалби и оспорвания в периода след изборния ден. СДИПЧ ще публикува подробен окончателен доклад, който включва и препоръки за възможни подобрения няколко месеца след края на изборния процес. ПАСЕ ще представи своя доклад по време на сесията на асамблеята през юни.

МНИ на СДИПЧ включва 15 експерти в столицата и 14 дългосрочни наблюдатели, разположени в страната. В изборния ден бяха разположени 155 наблюдатели от 33 държави, което включва 142 наблюдатели от СДИПЧ, както и 13-членна делегация от ПАСЕ. Сред наблюдателите 51 процента бяха жени. Откриването на изборния ден беше наблюдавано в 68 избирателни секции, а обработката на резултатите във всички 31 РИК.

ММНИ би искала да изрази своята благодарност към властите на Република България за поканата да наблюдава изборите и на Централната избирателна комисия и Министерството на външните работи за тяхната подкрепа. ММНИ също така изразява своята признателност към останалите държавни институции, политически партии, кандидати, медии, организации на гражданското общество, както и на представителите на международната общност, за тяхното сътрудничество.

За допълнителна информация, моля да се обърнете към:

- Дуня Миятович, Ръководител на МНИ на СДИПЧ, в София (+359 87 955 8020);
- Томас Раймър, говорител на СДИПЧ (+48 609 522 266), или Ранко Вукчевич, съветник по изборните въпроси (+48 723 960 008), във Варшава;
- Иви-Триин Одратс, Заместник-ръководител на отдел Избори, ПАСЕ (+33 662 462 979).

Адрес на МНИ на СДИПЧ:

Младост 1, ул. Димитър Моллов №8
София, ПК1750, Република България
Телефон: +359 87 990 3325
имейл: office@odhr.bg